

Дистанційний курс «Теорія і методика викладання легкої атлетики» розміщено в системі Moodle-КДПУ, студентам надано доступ за посиланням <http://moodle.kspu.kr.ua/course/view.php?id=613>. Даний курс дозволяє фіксувати виконання студентами усіх видів навчальної діяльності, сприяє організації самостійної роботи, дає змогу проводити поточні й підсумкові зрізи знань. Проте, ми погоджуємося з думкою фахівців [1, 3, 10], що такий вид методичного забезпечення вимагає від викладачів нових знань, вмінь та навичок стосовно застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі студентської молоді. З цієї метою викладачі нашого вузу проходять 108-годинне навчання за програмою підвищення кваліфікації «Розробка дистанційних курсів засобами Вікі-КДПУ, Хмарка-КДПУ і Moodle-КДПУ».

Головні висновки.

1. Розкрито структуру дистанційного курсу «Теорія і методика викладання легкої атлетики», що відповідає кредитно-модульній системі організації навчального процесу, для студентів факультету фізичного виховання Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

2. Представлено організацію навчального процесу під час вивчення даного курсу на основі поєднання традиційних засобів навчання та використання інформаційно-комунікаційних технологій. Курс адаптовано до змішаного навчання.

3. Впроваджено елементи дистанційного навчання у процес вивчення даного курсу за наступними напрямками: теоретичний, практичний, контрольний розділи та самостійна робота студентів.

4. Визначено особливості застосування дистанційного навчання у процесі вивчення курсу «Теорія і методика викладання легкої атлетики» студентами денної форми навчання факультету фізичного виховання: сприяє організації самостійної роботи студентів; дає змогу проводити поточний і підсумковий контроль якості знань, однак недоліком є відсутність контролю зі сторони викладача під час дистанційного тестування; надає доступ до теоретичного матеріалу, який може вивчатися студентами, як дистанційно, так і традиційно; оволодіння практичним матеріалом та контроль за виконанням спортивних нормативів з видів легкої атлетики відбувається лише на практичних заняттях.

Перспективи використання результатів дослідження вбачаємо у підвищенні рівня теоретичної, методичної і практичної підготовленості студентів денної форми навчання факультету фізичного виховання у процесі вивчення дистанційного курсу «Теорія і методика викладання легкої атлетики».

Література

1. Клопов Р. В. Інформатизація вищої фізкультурної освіти / Р. В. Клопов // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – №4 (30). – С. 3–7.
2. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою Міністерства освіти і науки України від 20 грудня 2000 р. – К.: НТУ «КПІ», 2000. – 12 с.
3. Кривонос О. М. Використання елементів дистанційного навчання у процесі вивчення сучасних інформаційних технологій студентами-філологами / О. М. Кривонос, М. П. Кривонос // Міжнародний науковий журнал. – 2015. – № 7. – С. 48 – 55.
4. Ладика П. Особливості застосування дистанційного навчання під час викладання спортивно-педагогічних дисциплін [Електронний ресурс] / П. Ладика, Г. Шандригось, В. Шандригось // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – 2015. – № 3. – С. 32-35. – Режим доступу: http://physicaledu-journal.org.ua/sites/default/files/articles/9_19.pdf
5. Мохова М. Н. Активные методы в смешанном обучении в системе дополнительного педагогического образования: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08. – М.: 2005. – 155 с.
6. Mochan T. Navchal'ne seredovy'shhe Moodle v prakty'ci roboty`VNZ /T. Mochan // Osvitni innovaciyi: filosofiya, psy`xologiya, pedagogika: materialy` III Mizhnar. nauk.-prakt. konf., 8 grudnya 2016 r.: u 3 ch. – Sumy`: FOP Cz`oma S.P., 2016. – Ch. 1 – S. 182 – 184.
7. Naumenko S. O. Psy`xologo-pedagogichni zasady` ta prakty`chny`j dosvid stvorennya dy`stancijnogo kursu / S. O. Naumenko // Pedagogika, psy`xologiya ta medy`ko-biologichni problemy` fizy`chnogo vy`hovannya i sportu. – 2010. – # 7. – S. 66 – 69.
8. Polozhennya pro dy`stancijne navchannya (zatverdzheno Nakazom Ministerstva osvity` i nauky` Ukrainy` vid 25.04.2013 # 466). / Sajt VRU «Zakonodavstvo Ukrainy`». – [Elektronny`j resurs]. – Rezhym`m dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>
9. Samolyuk N. Aktual'nist` i problemnist` dy`stancijnogo navchannya [Elektronny`j resurs] / N. Samolyuk, M. Shvecz` // Nova pedagogichna dumka. – 2013. – # 1.1. – S. 193. – Rezhym`m dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2013_1_50
10. Sushhenko A. V. Informacijno-komunikacijni tehnologiyi i zasoby` navchannya v profesijnij pidgotovci majbutnix faxivciv fizy`chnogo vy`hovannya i sportu / A. V. Sushhenko // Visny`k Zaporiz`kogo nacional`nogo universy`tetu. – 2012. – # 1(7). – S. 104 – 111.

Маринчук В. В., Кривобок Т. П.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м.Київ

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНСЬКОЇ МОЛОДІ.

У статті розглядається питання та висвітлено сучасні підходи до розвитку сфери фізичного виховання студентської молоді.

Ключові слова: студенти, фізичне виховання, розвиток, проблеми, реформи.

Маринчук В.В., Кривобок Т.П. *Состояние и перспективы развития сферы физического воспитания студенческой молодежи.* В статье рассматривается вопрос и освещены современные подходы к развитию сферы физического воспитания студенческой молодежи.

Ключевые слова: студенты, физическое воспитание, развитие, проблемы, реформы.

Marinchuk V.V. Krivobok T.P. *State and prospects of development of the sphere of physical education students.*

The article discusses current approaches and highlight the development of the sphere of physical education students. In modern conditions of Ukraine's integration into the European system of higher education to the forefront the need to reform the education system of Ukraine, its improvement, improving quality. For Ukraine in the last decade there was an alarming situation: deteriorated health and physical preparedness of students.

Sports activities - a prerequisite harmony development of students, which should be an important component of the daily activities of modern man, who walks in the third millennium. Physical education intended to shape the students' respect for their health and physical fitness, develop comprehensive physical and mental qualities, to promote the creative use of physical culture of everyday activities.

An important component of the humanization of higher education is to develop the students' sustained interest in strengthening their health, choosing the right goals, means and methods of its correction taking into account their needs and motivations, not authoritative teacher dictates or orders of society. However, low motivation in physical education and sport is the most urgent problem of physical education in higher education. This is because today physical education students is largely educational process, a prerequisite of which is the close cooperation of the teacher and the pupil.

Unfortunately, this cooperation is rare in practice, mainly teacher and student is placed in a situation of confrontation. These results in academics see no account of teacher preferences, needs, interests that make up the orientation of the individual student. Therefore, the process of physical education in the minds of students becomes a mechanical activity whose main objective is to obtain delivery standards and classification.

An important condition for the effective functioning of the physical education of youth should be a presence in the school, regardless of ownership, modern material and technical base, sports facilities, sufficient equipment, tools, hardware for fitness and sporting activities, fitness and computer techniques and so on.

The main directions of development of material and technical base of physical education in universities should be: comprehensive construction of sports facilities for modern design and architectural requirements. Operation of the system of physical education of students in need of financial regulation guaranteed support from the state, regional and local budgets.

Physical education as an integral part of higher education should enable every person acquiring the necessary evidence-based knowledge on health and means of strengthening, ways and methods of counteraction diseases, methods of achieving high efficiency and long creative activity. The education system in the state will assume the development of mass sports as an important component of the education of youth.

Key words: *students, physical education, development, problems, reform.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах в Україні склалася критична ситуація зі станом здоров'я молоді. Майже 90 % дітей, учнів та студентів мають відхилення в стані здоров'я, понад 50 % – незадовільну фізичну підготовку, мають низький та нижчий за середній рівні фізичного здоров'я в 61 % молоді у віці 16–19 років, 67,2 % – у віці 20–29 років. Тільки впродовж останніх п'яти років на 41 % збільшилася кількість учнівської та студентської молоді, віднесеної за станом здоров'я до спеціальної медичної групи. З кожним роком у Вищих навчальних закладах збільшується число студентів. Відповідно до законодавства вища школа, вирішуючи завдання професійної підготовки, повинна забезпечити і фізичну підготовку студентів. Фізичне виховання студентів, таким чином, розглядається як невід'ємна, найважливіша частина загального виховання студентства.

Аналіз науково-методичної літератури та обговорення стану розвитку фізичного виховання студентства під час занять свідчить, що система організації фізичного виховання у вищих закладах освіти, не може ефективно забезпечити підвищення рівня фізичної підготовленості, здоров'я, мотивації студентів до занять фізичними вправами й спортом, сформуванню професійно важливі психічні та психофізіологічні якості. За останні роки в Україні багатьма фахівцями спостерігається зниження обсягу рухової активності студентів. Така тенденція негативно позначається на фізичному розвитку, фізичній підготовленості та функціональному стані молоді, що обумовлює особливу соціальну значущість збереження і зміцнення здоров'я студентської молоді (О. Ю. Фанигіна, 2008, Н.І. Турчина, 2009; М.А. Колос, 2010).

Більшість студентів ВНЗ хочуть займатися фізичними вправами, але сьогоднішня реформація фізичного виховання, не мотивує студентів до занять фізичними вправами. Проблема мотивації, проблема планування педагогічного навантаження, проблема матеріального становища, не дозволяє студентам вищих навчальних закладів повністю реалізувати себе у спорті.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналізуючи останні дослідження та публікації, ми з впевненістю можемо сказати, що не було жодного року, щоб в Україні було значне покращення розвитку фізичного виховання. Коефіцієнт розвитку коливається в межах 1-3%.

На жаль, програма з курсу "фізичне виховання" для сучасного покоління студентської молоді не передбачає оцінювання дисципліни, здачу нормативів, а саме головне є не обов'язковою у відвідуванні. У нових соціально-політичних умовах ми начебто і почали відмовлятися від старої системи фізичного виховання у вищій школі, однак фактично нічого не змінилося. Останнім часом більше уваги приділяється комп'ютерним технологіям, інноваційним методикам, модним дієтам (які тільки шкодять організму) і раціональному харчуванню, забуваючи при цьому, що поступово нехтуємо формуванню культури здоров'я студентів. Зважаючи на те, що заняття фізичною культурою мають бути різнонаправленими, студенти самі повинні обрати той вид спорту, який їм до вподоби та займатись фізичною культурою і самостійними заняттями, що дозволяє враховувати індивідуальні особливості розвитку кожного студента та особливості його професійної діяльності. Розглянувши дослідження, багатьох науковців ми прийшли до висновку, що потреба у проведенні реформ у сфері фізичного виховання студентської молоді конче необхідна.

Обов'язкові заняття з фізичного виховання в вищих навчальних закладах не завжди спроможні поповнити дефіцит рухової активності студентів, забезпечити відновлення їх розумової працездатності, запобігти захворюванням, що розвиваються на фоні хронічної втоми.

Самостійні заняття фізичною культурою та спортом допомагають ліквідувати дефіцит рухової діяльності, сприяють більш активному засвоєнню навчальної програми та здачі контрольних нормативів. Ці заняття надають можливість оволодіти цілим рядом

нових рухових умінь та навичок, які не передбачені програмою з фізичного виховання, розширити діапазон рухових дій, підвищити спортивну майстерність. Під час проведення самостійних занять підвищується не тільки рівень фізичної підготовленості студентів, але й розвиваються такі моральні якості, як працьовитість та само дисциплінованість [3, с. 15]

Мета дослідження проаналізувати стан та перспективи розвитку фізичного виховання у вищій школі.

Завдання:

- виявити проблеми та стан розвитку фізичного виховання;
- з'ясувати, яке значення має проведення занять фізичними вправами для студентів вищих навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Проблема взаємозв'язку духовної і фізичної культури знайшла відображення у роботах Н. Візітея, А. Новикова, А. Матвеева, А. Лубишевой, Ю. Ніколаєва, Т. Ротерс та інших вчених [5].

Під час опитування студентів не профільних спеціальностей, ми виявили, що студенти хотіли б займатися волейболом, баскетболом, футболом, відвідувати басейн та тренажерний зал, а не займатися легкою атлетикою чи гімнастикою (Рси.1). А пояснюють вони це тим, що в шкільний час до секцій студенти не ходили, а ті навички які вони отримали ще зі школи вони хотіли б вдосконалити у Вузі. А бажають ходити до басейну та тренажерного залу для покращення фізичного стану та приведення себе у належну форму (особливо дівчата). Але можливість відвідувати секції студентами старших курсів, є не у кожного, так як студенти старших курсів працюють у зв'язку з тяжким матеріальним становищем і поєднують навчання, тому часу на тренування у них немає. Насамперед займатися грамотно самостійними фізичними вправами студенти не вміють, а годин на тренування у секціях і навчання самостійним заняттям програмою про фізичне виховання не передбачено. Використання сучасних технологій на заняттях фізичної культури дає змогу викладачеві найбільш якісно виконувати одну із важливих вимог до сучасного навчального процесу у поєднанні з освітньою спрямованістю досягти високої моторної компактності, динамічності, емоційності, які стимулюють інтерес студентів до занять фізичними вправами.

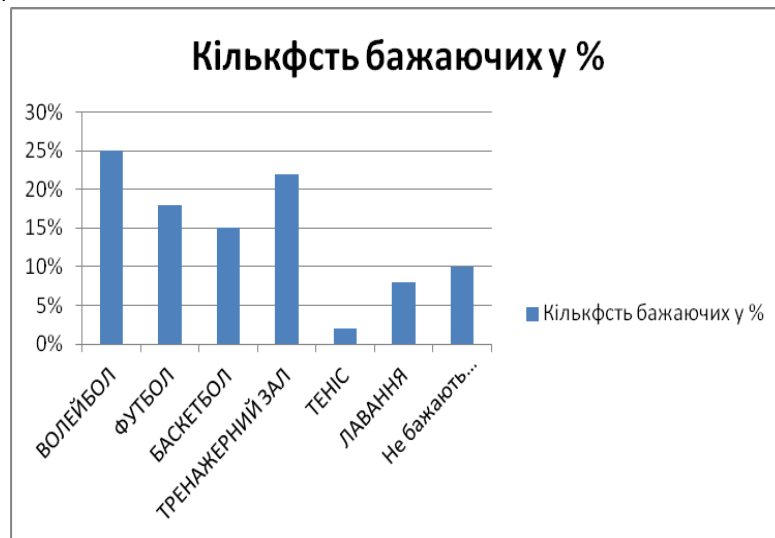

Рис.1 Кількість студентів у %, які б хотіли займатися такими видами спорту.

Самостійні заняття фізичною культурою та спортом допомагають ліквідувати дефіцит рухової діяльності, сприяють більш активному засвоєнню навчальної програми та здачі контрольних нормативів. Ці заняття надають можливість оволодіти цілим рядом нових рухових умінь та навичок, які не передбачені програмою з фізичного виховання, розширити діапазон рухових дій, підвищити спортивну майстерність. Під час проведення самостійних занять підвищується не тільки рівень фізичної підготовленості студентів, але й розвиваються такі моральні якості, як працьовитість та само дисциплінованість [3, с. 15]. Студентська молодь України сьогодні складає науковий, культурний, інтелектуальний потенціал країни, генофонд нації.

Питання збереження і зміцнення здоров'я студентів є важливою культурно-освітньою, економічною і соціально-політичною проблемою. На нашу думку, сучасний фахівець повинний відзначитися не тільки високим рівнем професійної підготовки, але і гарним здоров'ям.

Якщо торкнутися фізичного виховання у країнах ЄС, то за даними дослідників фізичному вихованню та різноманітним засобам формуванню у студентської молоді мотивації там надається велика увага. У європейських країнах фізичне виховання є обов'язковим заняттям у вищих навчальних закладах, а також залучають студентів до масового спорту у вільний від занять час. А в Україні нажалі склалася інша ситуація сфери розвитку фізичного виховання студентської молоді та і фізичного виховання в цілому.

Програма з фізичного виховання повинна враховувати, як вподобання студентів так і можливості до занять фізичними вправами. Тому, на нашу думку, педагогічним навантаженням треба передбачити обов'язкові заняття з фізичного виховання з передбаченням заліку та виділити окремі години для секційних занять.

Також для розвитку сфери фізичного виховання студентської молоді, на нашу думку, треба більше висвітлювати сферу фізичного виховання у засобах масової інформації, щоб кожен студент бачив як це престижно і популярно займатися фізичною культурою і спортом та внести зміни до нормативно-правової бази.

Висновок. Узагальнюючи вище зазначене, можна констатувати, що учнівська та студентська молодь - це наше майбутнє. І завдання кафедр фізичного виховання та міністерства удосконалення законодавства щодо підтримки та стимулювання суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, діяльність яких спрямована на заохочення людей до оздоровчої рухової активності, та

модернізація в навчальних закладах системи фізичного виховання, яке має бути органічно поєднано з іншими компонентами ЗСЖ.

Аналізуючи вище окреслені шляхи підвищення ролі фізичної підготовленості студентської молоді, та головні фактори покращення рівня фізичної підготовленості є: систематичні заняття фізичними вправами, загартування, правильне харчування, активний відпочинок та боротьба з шкідливими звичками.

Як показує практика, у процесі фізичної освіти студентів переважно не приділяється увага засобам професійно-прикладної фізичної підготовки, вибір яких здійснюється з урахуванням принципів максимальної реалізації і забезпечення комплексності вирішення завдань профільованого фізичного виховання. Отже, фізичне виховання студентської молоді необхідно спрямовати на розвиток професійно важливих якостей, що задовільняють вимоги до майбутніх фахівців різних напрямів.

Література

1. Бажуков С. М. Здоров'я дітей – загальна турбота. – М., 1978. – 127 с.
2. Богданов Г. П. Уроки фізичної культури. – М., 1979. – 192 с.
3. Боднар І. Р. Фізичне виховання студентів з низьким рівнем фізичної підготовленості: автореф. дис. канд. наук з фізичн. вих. і спорту. – Луцьк, 2000. – 19 с.
4. Давиденко Д. Физическая культура и культура здоровья // Теория и методика физического воспитания и спорта – 2010. – №2. – С. 65-70.
5. Железняк Ю. Д., Петров П. К. Основы научно-методической деятельности в физической культуре и спорте. – М.: Академ., 2001. – 261 с. Социология семьи: Учебник. // Под ред. А. П. Антонова. – М.: Инфра, 2005. – 256 с.
6. Статистичний щорічник України за 2007 рік. Державний комітет статистики України. – К.: Консультант, 2008. – 654 с.
7. Столяров В. И., Ипатов Д. И. Проблема гуманизации современного спорта и пути ее решения // Ценности спорта и пути его гуманизации / Сост. и редактор Столяров В. И. – М.: РАО, Гуманитарный Центр «СПАРТ», РГАФК, 1996. – С. 61.
8. Яковенко Ю. П. Мотивація студентів ВНЗ до самостійних занять фізичним вихованням в умовах кредитно-модульної системи навчання / Ю. П. Яковенко // Вісник Чернігівського університету. – 2007. – Вип. 44. – С. 23–26.
9. Zavydska N. Ways of optimization of sports activities of students in higher schools / A.N. Zavydska, I. Opolonets // Physical Education, Sport and Culture health in modern society: Coll. Science. papers / ed. A.V.Tsos. – Lutsk, 2010. – №2. – S. 50-54.
10. Stasiuk RM challenges and ways to improve physical education students / Stasiuk R.M., Vostotskaya J.F., Osypova I.L. // Pedagogy, psychology and biomedical problems of physical education and sport: Coll. Science. papers / ed. S. Ermakova. – H., 2009. – №3. – S. 146-149.
11. Kanishevsky S.M. Methodological and organizational basis for the physical improvement of student / S.M. Kanishevsky. – Kind. Second stereotype. – K. [b. in.], 1999. – 270 p.

Марущак М.О.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ВІКОВОЇ ДИНАМІКИ ЗАГАЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФУТБОЛУ

У статті обґрунтовано методи та організацію дослідження методики контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів на уроках футболу в загальноосвітній основній школі, названо й описано всі структурні групи факторів, характеристики яких впливають на якість засвоєння учнями програмового матеріалу з футболу, оволодіння спеціальною руховою підготовленістю учнів, основними технічними прийомами гри у футбол, проаналізовано результати кореляційного аналізу в кожній віковій і статевій групі досліджуваних, встановлено зв'язок між досліджуваними ознаками, вираховано очікувані значення рівня розвитку певної рухової здібності під впливом внесених в аналіз показників, що є важливим для створення нормативного підґрунтя для контролю й корекції навчально-виховного процесу під час навчання футболу учнів середніх класів.

Ключові слова: фізична культура, футбол, педагогічний контроль, оцінювання, навчальні досягнення, вікова динаміка, кореляційний аналіз, фізична рухова підготовленість, спеціальна рухова підготовленість.

Марущак М.О. Особенности возрастной динамики общей и специальной физической подготовленности учащихся основной школы в процессе изучения футбола. В статье обоснованы методы и организация исследования методики контроля и оценивания учебных достижений учащихся 5-9 классов на уроках футбола в общеобразовательной основной школе, названо и охарактеризовано все структурные группы факторов, характеристики которых влияют на качество усвоения учениками программного материала по футболу, овладение специальной двигательной подготовленностью учеников, основными техническими приемами игры в футбол, проанализировано результаты корреляционного анализа в каждой возрастной и половой группе исследуемых, установлено связь между исследуемыми признаками, вычислены ожидаемые значения уровня развития определенной двигательной способности под влиянием внесенных в анализ показателей.

Ключевые слова: физическая культура, футбол, педагогический контроль, оценивание, учебные достижения, возрастная динамика, корреляционный анализ, физическая двигательная подготовка, специальная двигательная подготовка.

Marushchak M.O. The peculiarities of age dynamics of general and special physical preparedness of pupils of secondary schools in the process of learning to play football. Generally adopted and approbated modern methods of organizing scientific investigations, the usage of which during many years in pedagogy, psychology, and physical education proved their adequateness and showed their informational content, are selected and substantiated in the article according to the given tasks. Besides, modern computerized